

3η Διάλεξη της Ειρήνης Καμπερίδου

20/3/2024: **ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ**

Λατινικά: **cultura**

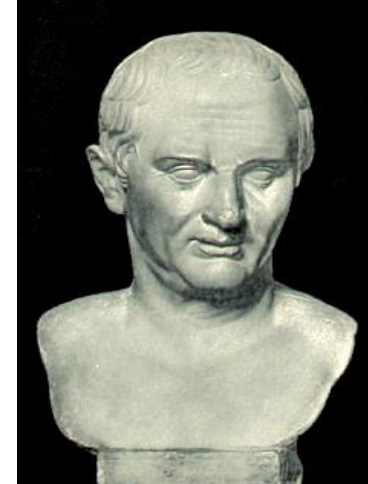
What is Culture:

- <http://www.youtube.com/watch?v=o32l-U6nGY>
- http://www.youtube.com/watch?v=E_dbaugeRh8 (τελευταία πρόσβαση 16/3/2024)

2. ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ (Λατινικά **Cultura**: καλλιέργεια της γης) Καλλιέργεια της ψυχής- Καλλιέργεια του πνεύματος, δηλαδή επιστροφή στα αρχαία κείμενα

Ο όρος *κουλτούρα*, εκ του λατινικού *cultura* που σήμαινε «καλλιέργεια της γης», εμφανίζεται με τη σημερινή έννοια, για πρώτη φορά, μεταφορικά από τον Κικέρωνα (106 π.χ.- 43 π.χ) ως «καλλιέργεια της ψυχής».

Μπούστο: Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας (γνωστός και απλά ως Κικέρων *Marcus Tullius Cicero*, 106 π.χ. - 43 π.χ.), **ρήτορας** και **πολιτικός** που έζησε στα τέλη της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας....

...επανήλθε πολύ αργότερα κατά την Αναγέννηση (16^ο αιώνα) ως «η καλλιέργεια του νου/πνεύματος»... **Ουμανισμός, επιστροφή στα αρχαία κείμενα**, ως ένα μοντέλο ζωής, σκέψης και γραφής...

3. «**Il faut cultiver notre jardin**» στο έργο του Voltaire (Βολταίρου) *Candide* (1759)

«**Πρέπει να καλλιεργούμε τον κήπο μας**»

Διάσημος για την υπεράσπιση της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ**, της
ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

François-Marie Arouet (1694 –1778)

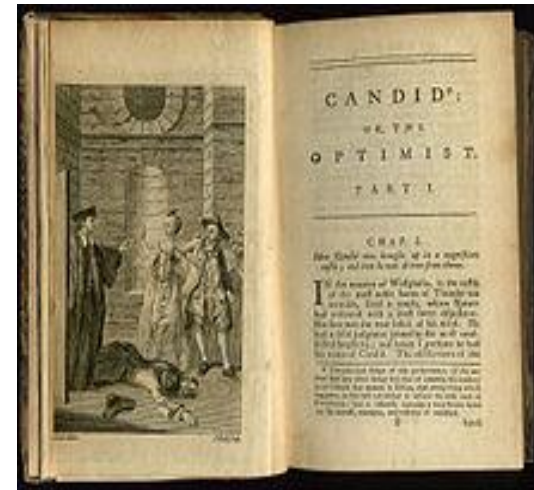
CANDIDE,
OU
L'OPTIMISME,
TRADUIT DE L'ALLEMAND
DE
MR. LE DOCTEUR RALPH.

M D C C L I X.

Ο ΚΗΠΟΣ είναι

- σύμβολο πολλαπλών αξιών που σχετίζονται με τη **δημιουργική ελευθερία του πνεύματος**.
- σύμβολο της καλλιεργημένης συνείδησης ...

... chacun doit exercer ses talents, chacun doit faire sa part du travail pour faire progresser la société...

4.

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ (*kultur*)

Γλωσσικό δάνειο του
Γερμανικού όρου *kultur*,

Αναφέρεται:

- στην **καλλιέργεια του πνεύματος**,
- την **παιδεία**,
- το **σύνολο της πνευματικής παράδοσης**,
- τη **δημιουργία** ενός κοινωνικού συνόλου , ενός λαού, έθνους, κ.ά.

5. **Κουλτούρα** (λατινογής όρος): **Μοναδικότητα και ενότητα**

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

(CULTURE – CIVILIZATION ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΓΧΥΣΗ)

- **Οι νέες επιστήμες της Κοινωνιολογίας και της Ανθρωπολογίας**, εμπνεόμενες από τη γερμανική kultur, θα προτιμήσουν τη χρήση του όρου **κουλτούρα** από τον όρο **πολιτισμό** (civilization), γιατί (ο όρος κουλτούρα) δίνει προτεραιότητα στην ιδέα της **μοναδικότητας** και της **ενότητας** μιας **κοινωνίας**.
- **Στην ελληνική γλώσσα δεν γίνεται αυτή η διάκριση, η συχνότερη απόδοση είναι ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ....**
- Μολονότι αρχικά ταυτίστηκε με τον όρο **πολιτισμός**, ο διαχωρισμός έγινε από τους κλασσικούς κοινωνιολόγους τον **19^ο αιώνα** (π.χ. Εμίλ Ντυρκέιμ).
- **Λατινογενείς όροι (civilization, culture) ...**

6. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ (αρχαιοελληνικός όρος **πολίτης**)

Αδαμάντιος Κοραής

Για να αποδώσει στα ελληνικά τον γαλλικό όρο *civilization*, το 1804 πρότεινε τον όρο Πολιτισμός ...

Ο Αδαμάντιος Κοραής (γεννήθηκε στη Σμύρνη, 27 Απριλίου 1748 –απεβίωσε στο Παρίσι, 6 Απριλίου 1833):

- Έλληνας φιλόλογος με βαθιά γνώση του **ελληνικού πολιτισμού**.
- Ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του **νεοελληνικού διαφωτισμού** και μνημονεύεται, ανάμεσα σε άλλα, ως πρωτοπόρος στην έκδοση έργων αρχαίας ελληνικής γραμματείας, αλλά και για τις γλωσσικές του απόψεις ... **σκοπό την εκκαθάριση των πλείστων ξένων λέξεων που υπήρχαν στη γλώσσα του λαού...**

7. ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

- δυναμική έννοια
- δημιουργία
- δράση
- κίνημα

Στην Κοινωνιολογία ο όρος κουλτούρα έχει ευρύτερη και πιο αφηρημένη έννοια ή νόημα ...

8.

Δύο εννοιολογικοί άξονες για τον ορισμό της κουλτούρας

1^{ος} άξονας της κουλτούρας αναφέρεται στο σύνολο των φιλοσοφικών, μουσικών, λογοτεχνικών, καλλιτεχνικών δημιουργιών (κ.ά), δηλαδή στην **Ανθρωπιστική Κουλτούρα**

2^{ος} άξονας αναφέρεται στο σύνολο των **πρακτικών** γνώσεων (πχ. τρόποι διατροφής, ενδυμασίας, κώδικες συμπεριφοράς, επικοινωνίας) και των **υλικών** γνώσεων (π.χ. σπαθιά, όπλα, μαγειρικά σκεύη, μαχαιραπίρουνα, πλυντήρια...)

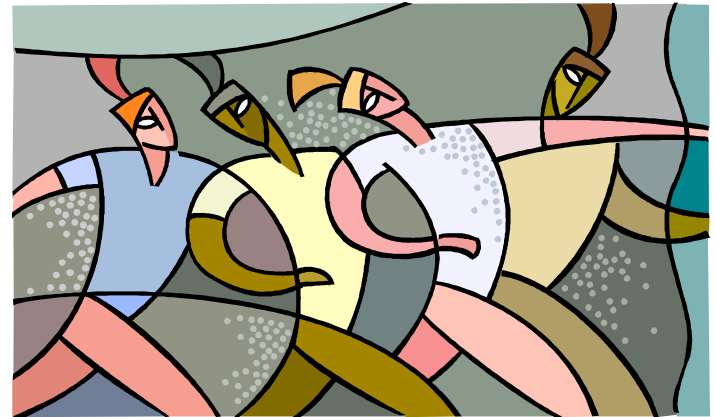

9.

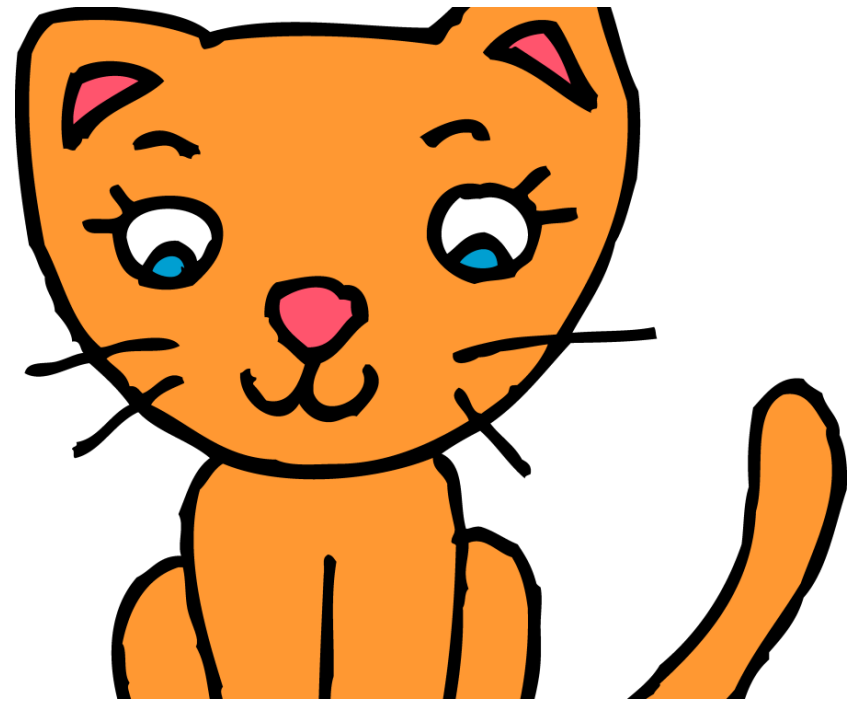
Η κουλτούρα είναι το **σύνολο και η ποιότητα των ανθρωπίνων σχέσεων μέσα σε μια κοινωνία**: η παράδοση, η θρησκεία, τα ήθη και έθιμα-και συγχρόνως η **αμφισβήτηση**-

- τα **γράμματα** και οι **τέχνες**.....
- Η κύρια σημασία της κουλτούρας είναι ότι **μαθαίνει στον άνθρωπο τρόπους συμπεριφοράς και μεθόδους επιβίωσης**...
- Τα δύο από τα κύρια χαρακτηριστικά της κουλτούρας είναι ότι **μοιράζεται** και **μαθαίνεται** .... **Μεταδίδετε κοινωνικά**

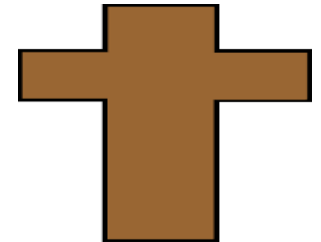
10.

...οτιδήποτε μεταδίδεται κοινωνικά....

11. Πέντε συστατικά στοιχεία της κουλτούρας:

1. ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ

2. Η ΓΛΩΣΣΑ

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ
Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π
Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
ΕΛΛΑΣ
ΑΘΗΝΑΙ

3. ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΣΤΕΥΩ/ΙΔΕΕΣ

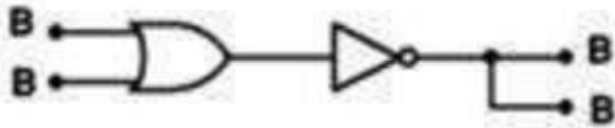
4. ΟΙ ΝΟΡΜΕΣ (ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ)

5. Η ΥΛΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

12.

VIA 9GAG.COM

2B OR NOT 2B

Texting !!!

O hart tht sorz

My luv adorz

He mAks me liv

He mAks me giv

Myslf 2 him

As my luv porz

or not

14.

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

- Η **προσωπικότητα** του ατόμου είναι **προϊόν** της κουλτούρας.
- Η κουλτούρα και η κοινωνία συνεχίζουν να υπάρχουν και να εξελίσσονται ανεξάρτητα από τη ζωή ή το θάνατο των μελών της κοινωνίας...

15. ΥΛΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ και ΜΗ-ΥΛΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Τα στοιχεία της κουλτούρας μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες:

- 1) στους **θεσμούς**
- 2) στις **ιδέες**
- 3) στα **υλικά αντικείμενα** που κατασκευάζει ο άνθρωπος ..

...ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΤΑΔΟΣΙΜΟ...

Feel free to use this art in any way you wish, but if you do, please link back to CustomizedGirl.com. Thanks and enjoy!

ΔΕΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

ΑΦΟΥ Ο ΑΓΓΛΟΣ
ΔΕΝ ΓΡΑΦΕΙ
'χάου αρ γιού;'
ΕΣΥ ΓΙΑΤΙ ΓΡΑΦΕΙΣ
'ti kaneis ;;;

ΟΧΙ ΑΛΛΑ GREEKLISH!

facebook.com/CLASS77.REUNION

17.

Ta greeklish kanoun
kako stin orthografia

18. «Καλλιέργεια της γης», «Καλλιέργεια του πνεύματος», κ.ά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Καλλιέργεια
της γης:

Καλλιέργεια
της ψυχής

Καλλιέργεια
του
πνεύματος